

2017 m. Lietuvos architektų rūmų veiklos ataskaita

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) pagal Architektų rūmų įstatymą ir Asociacijų įstatymą įsteigtas ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, vienijantis atestuotus architektus ir įgyvendinantis atestuotų architektų profesinę savivaldą.

Pristatoma Rūmų veiklos ataskaita parengta vadovaujantis Rūmų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Veiklos ataskaita apima Rūmų statute nurodytas Rūmų pirmininko ir Tarybos, Profesinės etikos tarybos, Architektų profesinio atestavimo komisijos ir Ekspertų komisijų ataskaitas. Rūmų revizijos komisijos (metinės finansinės atskaitomybės patikrinimo) ataskaita pateikiama atskirai. Taip pat papildomai pateikiama detalizuotos Profesinės etikos tarybos ir Architektų profesinio atestavimo komisijos ataskaitos.

Veiklos ataskaitos laikotarpis – nuo 2017 m. balandžio 1 d. (ankstesnės ataskaitos pabaigos ir naujos kadencijos pradžios) iki 2018 m. kovo 1 d., išskyrus Revizijos komisijos ataskaitą, kuri apima kalendorinius – 2017 m. – metus.

Ataskaitiniu laikotarpiu veiklą, skirtą Rūmams keliamų uždavinių įgyvendinimui, vykdė šie 2017 m. balandžio 21 d. visuotiniame narių susirinkime išrinkti nariai:

Rūmų taryba: Daiva Bakšienė (pirm.), Linas Tuleikis (pirm. pav.), Lukas Rekevičius (pirm. pav.), Audrius Ambrasas, Rolandas Palekas, Audrys Karalius, Juozas Vaškevičius, Artūras Asauskas, Algirdas Žebrauskas, Tauras Paulauskas, Sigitas Kuncevičius, Vaidotas Dapkevičius, Vaidotas Kuliešius;

Rūmų pirmininkė Daiva Bakšienė;

Rūmų profesinės etikos taryba: Tauras Paulauskas (pirm.), Artūras Asauskas, Linas Tuleikis (savo prašymu atsistatydino 2018-02-09), Gintautas Pamerneckis, Tumas Mazūras, Saulius Juškys (savo prašymu panaikino atestato galiojimą ir atsistatydino 2018-02-09), Saulius Motieka;

Rūmų profesinio atestavimo komisija: Juozas Vaškevičius (pirm.), Saulius Pamerneckis, Gražina Janulytė-Bernotienė, Mindaugas Grabauskas, Sigitas Kuncevičius, Lukas Rekevičius, Irena Kliobavičiūtė;

Rūmų ekspertų sąrašas. Vilnius: Audrius Ambrasas, Saulius Pamerneckis, Mindaugas Grabauskas, Edgaras Neniškis, Juozas Vaškevičius, Sigitas Kuncevičius, Lukas Rekevičius, Tauras Paulauskas, Giedrė Filipavičienė, Arūnas Eduardas Paslaitis, Saulius Motieka, Irena Kliobavičiūtė, Dalia Dijokienė; **Kaunas:** Gražina Janulytė-Bernotienė, Linas Tuleikis, Vaidotas Kuliešius, Audrys Karalius, Loreta Janušaitienė, Aurimas Ramanauskas, Reda Marcinkevičienė, Guoda Zykuvienė, Marius Torrau, Monika Liočaitė, Rimgaudas Miliukštis, Mindaugas Matažinskas, Neringa Blaževičienė; **Klaipėda:** Vaidotas Dapkevičius, Gintaras Čičiurka, Ramunė Staševičiūtė, Petras Džervus, Margarita Ramanauskienė, Saulius Danius, Laimonas Bogušas, Romualdas Gailius, Laima Šliogerienė, Vaida Ona Atienė, Rolandas Rakevičius, Edmundas Andrijauskas, Almantas Mureika; **Šiauliai:** Algirdas Žebrauskas, Algimantas Černiauskas, Rūta Stuopelienė, Darius Jakubauskas, Giedrė Mendoza-Herrera, Daiva Štakonaitė, Kęstutis Česnauskas, Andrius Vernys, Vytenis Rudokas; **Panevėžys:** Donatas Malinauskas, Arvydas Narkevičius, Gintautas Diržys, Elvyra Klimavičienė, Valdas Klimavičius, Daiva Gasiūnienė, Loreta Paulauskienė;

Rūmų revizijos komisija: Gediminas Ratavičius (pirm.), Vaida Navasaitienė, Rimvydas Kazickas.

Taip pat Rūmų tikslų ir uždavinių įgyvendinime dalyvavo:

Rūmų darbo grupės: (savanorių narių sąrašas pateikiamas ataskaitos II dalyje).

Rūmų administracija: ataskaitinio laikotarpio pradžioje ją sudarė referentė Alina Stepanenko, projekto vadovės Aida Štelbienė ir Viktorija Cimbalistaitė, teisininkė Rugilė Šiaulytė, buhalterė Ingrida Tursienė (pagal paslaugų sutartį). Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje administracijoje dirba administratorė Evelina Raudytė, projekto vadovės Aida Štelbienė, Vilma Ramašauskaitė ir Vilma Pasiauraitė, teisininkai Rugilė Šiaulytė ir Nikolaj Kuprijanov, komunikacijos vadovė Miglė Angelou, taip pat buhalterės Ingrida Tursienė ir Alicija Priešpilienė (pagal paslaugų sutartį).

I. Rūmų narystė, profesinės savivaldos įgyvendinimas

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje Rūmai vienijo 1371 narį. Ataskaitiniu laikotarpiu kvalifikacijos atestatus įgijo ir naujais nariais tapo 61 architektas, savo prašymu atestato galiojimą panaikino ir iš Rūmų narių sąrašo buvo išbraukti 32 architektai. Patikslinus narių sąrašo duomenis, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Rūmų narių sąrašė yra 1381 architektas.

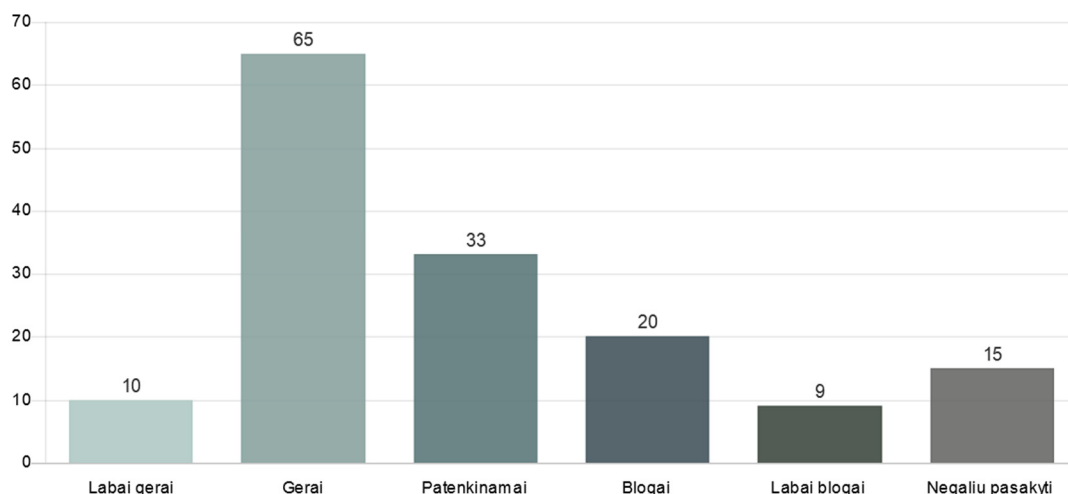
Ataskaitinis laikotarpis buvo pirmieji metai po 2016 m. lapkričio 3 d. Seimo priimto Architektų rūmų įstatymo pakeitimo, pagal kurį nuo 2017 m. sausio 1 d. visi atestuoti architektai tapo Rūmų nariais. Vienas iš didžiausių šio laikotarpio iššūkių buvo siekis įgyvendinti profesinės savivaldos tikslus ir uždavinius, lygiagrečiai kuriant esminius veiklos teisinius ir organizacinius pagrindus: formuojant administraciją, priimant veiklą reglamentuojančius dokumentus, sisteminant ir tikslinant narių duomenis, vykdant narių ir visuomenės informavimą esminiais profesinės savivaldos klausimais.

Pirmuosius pilnavertės savivaldos metus žymėjo trys svarbiausios Rūmų veiklos kryptys: 1) 2017 m. Rūmų narių susirinkime iškeltų uždavinių įgyvendinimas; 2) Darbo grupių įkūrimas; 3) Architektūros įstatymo priėmimas ir įgyvendinimas.

Nurodytos veiklos kryptys pristatomos šioje ataskaitoje. Išsami informacija apie Rūmų vykdomą veiklą ir jos rezultatus skelbiama Rūmų internetinėje svetainėje www.architekturumai.lt.

2018 m. kovo mėn. atliktos apklausos metu nariai Rūmų veiklą įvertino iš esmės teigiamai:

Kaip Jūs bendrai vertinate Rūmų veiklą 2017 metais? - Rūmų veiklą 2017 m. vertinu:

Apklausos anketa buvo išsiųsta visiems Rūmų nariams, gauti 169 narių atsakymai, iš kurių 19 proc. sudarė Rūmų tarybų, komisijų, darbo grupių narių atsakymai ir 81 proc. – atsakymai iš Rūmų organų veikloje nedalyvaujančių Rūmų narių. Pažymėtina, kad 44 proc. atsakiusiųjų nurodė, kad norėtų dalyvauti Rūmų organų (tarybų, komisijų, darbo grupių) veikloje.

II. 2017 m. Rūmų narių susirinkime iškeltų uždavinių įgyvendinimas

1. Tarybų, komisijų veikla:

1.1. Rūmų taryba

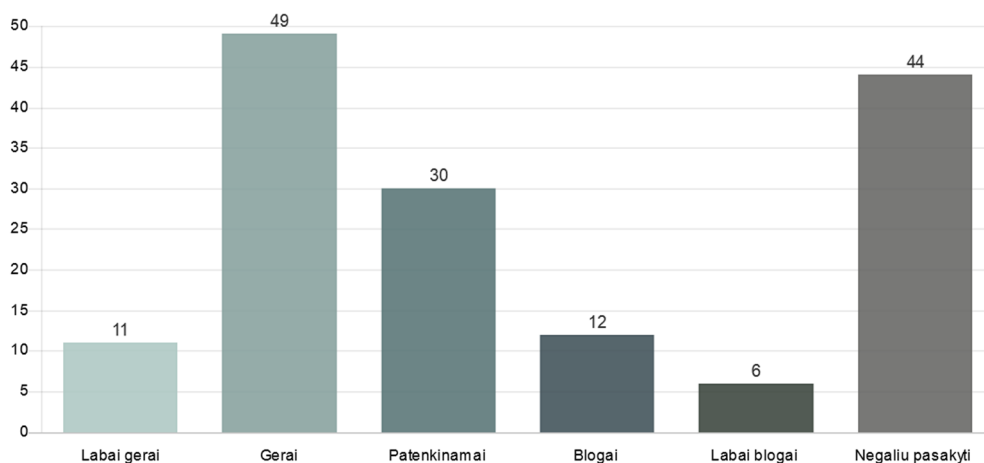
Rūmų taryba (toliau – Taryba) yra kolegialus Rūmų valdymo organas. Tarybą 3 metų kadencijai renka Rūmų narių susirinkimas, jos narių skaičius nustatomas prieš kiekvienus rinkimus. Dabartinę kadenciją Tarybą sudaro 13 narių, įskaitant Rūmų pirmininką, kuris kartu yra ir Tarybos pirmininkas.

Taryba sprendžia strateginius Rūmų veiklos ir jos finansavimo klausimus, tvirtina Rūmų veiklą reglamentuojančius dokumentus ir teikiamų paslaugų įkainius, tvarko Rūmų narių sąrašą, priima sprendimus dėl Rūmų administracijos darbuotojų etatų sukūrimo ir panaikinimo, sudaro laikinas ir ilgalaikes darbo grupes, nustato jų veiklos tikslus, skiria jų vadovus, priima sprendimus dėl Statuto pažeidimo, sprendžia kitus Statute įvardintus ir su jais susijusius klausimus.

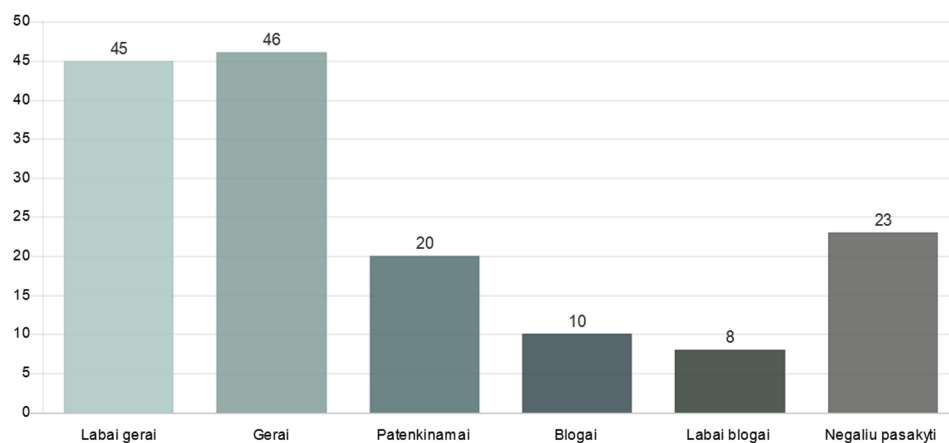
Ataskaitiniu laikotarpiu surengta 11 Tarybos posėdžių, kurių metu priimti 134 sprendimai. Tarybos posėdžiuose aktyviausiai dalyvavo Tarybos nariai A. Asauskas (9 posėdžiai), A. Ambrasas (8), J. Vaškevičius (8), T. Paulauskas (8), V. Dapkevičius (8), L. Tuleikis (8), R. Palekas (7), V. Kuliešius (6). Tarybos veiklai vadovavo Rūmų pirmininkė D. Bakšienė.

Tarybos sprendimai skelbiami Rūmų internetiniame puslapyje Rūmų nariams prieinamu būdu. Apklausos metu Rūmų narių pateikti Tarybos ir pirmininkės veiklos vertinimai:

Kaip Jūs vertinate Rūmų organų veiklą 2017 metais? - Rūmų tarybos:

Kaip Jūs vertinate Rūmų organų veiklą 2017 metais? - Rūmų pirmininkės:

1.2. Profesinės etikos taryba

Profesinės etikos taryba (toliau – PET) yra kolegialus Rūmų organas. PET tarybą sudaro 7 nariai, kuriuos iš Rūmų narių 3 metų kadencijai renka Rūmų narių susirinkimas. Ataskaitinio laikotarpio eigoje 2 nariams atsistatydinus, šiuo metu PET dirba 5 nariai.

PET nagrinėja nukentėjusių asmenų skundus, kitų asmenų pranešimus dėl atestuotų architektų padarytų Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodekso pažeidimų, teikia šio kodekso išaiškinimus ir rekomendacijas dėl jo taikymo.

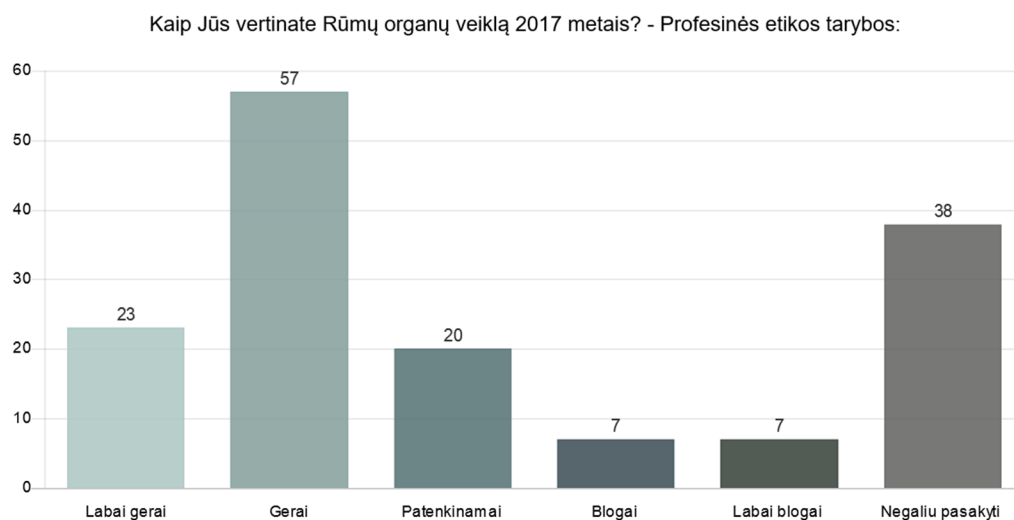
Ataskaitiniu laikotarpiu PET gavo 18 skundų (pranešimų), 12 iš jų buvo išnagrinėti (kiti nebepateikti po prašymų papildyti pateiktų skundų duomenis). 8 atvejais PET pripažino Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodekso pažeidimus, 4 atvejais buvo pripažinta, kad architektas profesinės etikos nepažeidė.

3 PET sprendimai buvo apskūsti teismui. 1 byloje pirmos instancijos teismas pripažino, kad PET sprendimas buvo priimtas pagrįstai ir teisėtai. Rūmų nariui apskundus šį sprendimą apeliacine tvarka, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje teisme buvo nagrinėjami 3 PET sprendimai.

Aktyviausiai PET veikloje dalyvavo T. Mazūras (12 svarstymų), S. Juškys (12), G. Pamerneckis (11), L. Tuleikis (6), S. Motieka (6). Ataskaitiniu laikotarpiu PET veiklai vadovavo PET pirmininkas T. Paulauskas, PET veiklą administravo ir teisme atstovavo Rūmų teisininkė R. Šiaulytė.

PET priimti sprendimai skelbiami Rūmų internetiniame puslapyje. Išsamesnė PET ataskaita pateikiama atskirai.

Apklausoje metu Rūmų narių pateikti PET veiklos vertinimai:

1.3. Architektų profesinio atestavimo komisija

Architektų profesinio atestavimo komisija (toliau – Atestavimo komisija) yra kolegialus Rūmų organas. Rūmų architektų profesinio atestavimo komisiją sudaro 7 nariai, kuriuos iš Rūmų narių 3 metų kadencijai renka Rūmų narių susirinkimas.

Atestavimo komisija priima sprendimus dėl architektų kvalifikacijos ir teisės pripažinimo dokumentų atestatų išdavimo, pakeitimo (papildymo), jų galiojimo sustabdymo ar panaikinimo, įspėjimo pareiškimo, kvalifikacijos tobulinimo įvertinimo.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo gauti 372 prašymai, iš kurių 98 – išduoti naują kvalifikacijos atestatą (61 iš jų tenkintas), 1 – išduoti teisės pripažinimo dokumentą (tenkintas), 43 – papildyti turimą atestatą (36 iš jų tenkinti), 187 – įvertinti kvalifikacijos tobulinimą (visi tenkinti), 42 – savo noru panaikinti kvalifikacijos atestato ar jo dalies galiojimą (visi tenkinti).

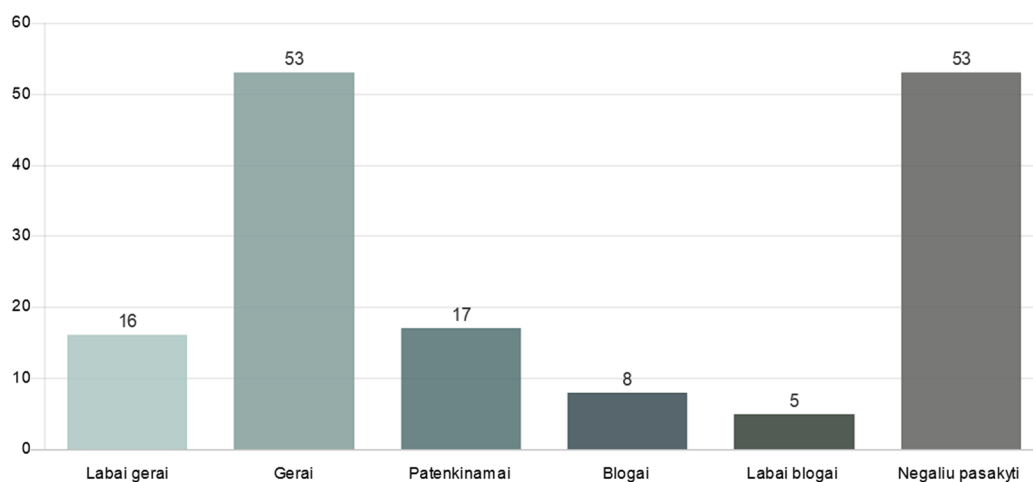
61 nariui buvo išsiųstas perspėjimas dėl kvalifikacijos tobulinimo reikalavimų nevykdymo, 29 nariams dėl šios priežasties sustabdytas atestatų galiojimas. Dėl nustatytų pažeidimų vykdant atestuoto architekto veiklą buvo pareikšti 5 įspėjimai ir 5 kartus nutarta, kad nėra pagrindo nuobaudos taikymui.

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko 14 Atestavimo komisijos posėdžių. Aktyviausiai posėdžiuose dalyvavo M. Grabauskas (9), S. Kuncevičius (9), I. Kliobavičiūtė (9), G. Janulytė-Bernotienė (8), L. Rekevičius (8), S. Pamerneckis (7). Prašymų svarstymuose taip pat dalyvavo ir Rūmų ekspertų sąrašo nariai. Komisijos veiklai vadovavo komisijos pirmininkas J. Vaškevičius, komisijos veiklą administravo Rūmų projektų vadovė V. Ramašauskaitė (dalį ataskaitinio laikotarpio – V. Cimbalistaitė, kurios darbo sutartis nutraukta bendru sutarimu).

Atestavimo komisijos sprendimai skelbiami Rūmų internetiniame puslapyje. Išsamesnė Atestavimo komisijos ataskaita pateikiama atskirai.

Apklaustos metu Rūmų narių pateikti Atestavimo komisijos veiklos vertinimai:

Kaip Jūs vertinate Rūmų organų veiklą 2017 metais? - Atestavimo komisijos:

1.4. Ekspertų komisijos ir Regioninės architektūros tarybos

Rūmų ekspertinė veikla yra skirta išvadų ir rekomendacijų, susijusių su architektūros kokybe ir jos vertinimu, teikimui. Rūmų ekspertų sąrašą sudaro Rūmų nariai, kuriuos 3 metų kadencijai renka Rūmų narių susirinkimas.

Ataskaitiniu laikotarpiu ekspertinė veikla išsiskyrė į du etapus – iki Architektūros įstatymo įsigaliojimo ir po jo įsigaliojimo 2017 m. lapkričio 1 d., kuomet buvo įsteigtos regioninės architektūros tarybos (toliau – RAT).

Iki 2017 m. lapkričio mėn. 7 narių Ekspertų komisijos buvo formuojamos iš Rūmų ekspertų sąrašo rotacijos būdu. Ekspertų komisijos priėmė sprendimus pagal 3 paklausimus. Ekspertų komisijoms

vadovavo A. Karalius, P. Džervus, G. Mendoza-Herrera. Ekspertų komisijų veiklą administravo Rūmų referentė ir projektų vadovė A. Stepanenko.

Pristatomu laikotarpiu prie Rūmų pradėjo veikti 5 regioninės architektūros tarybos:

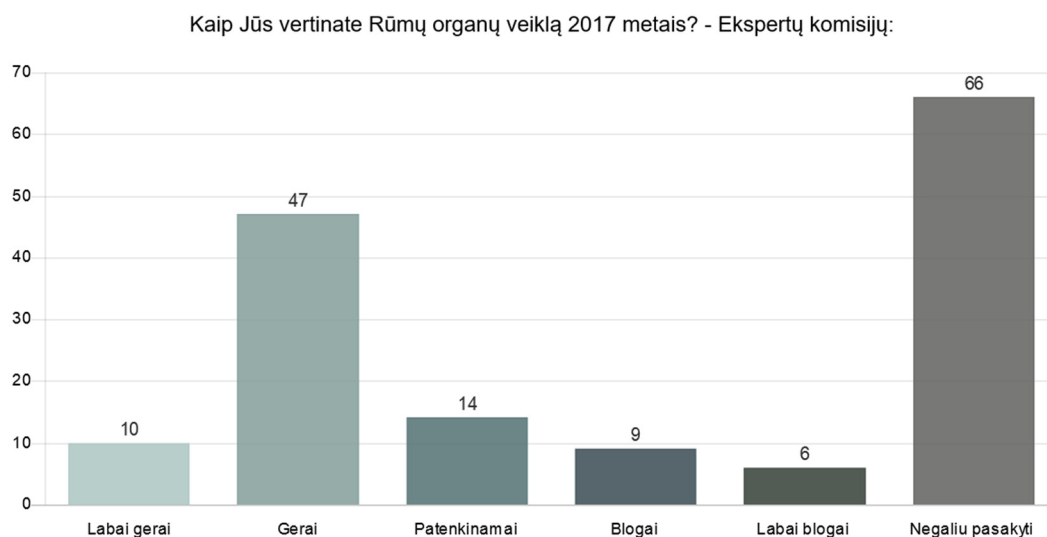
- **Vilniaus RAT** (pirmininku išrinktas T. Grunskis; sekretorė ir visų RAT veiklos koordinatore V. Pasiauraitė). Iki kovo 1 d. priimtas 1 sprendimas RAT iniciatyva;
- **Kauno RAT** (pirmininke išrinkta G. Janulytė-Bernotienė; sekretorė S. Surblienė). Iki kovo 1 d. priimti 2 sprendimai RAT iniciatyva;
- **Klaipėdos RAT** (pirmininku išrinktas E. Andrijauskas; sekretorius D. Raišutis). Iki kovo 1 d. priimti 4 sprendimai, iš kurių 2 pagal gautus paklausimus, 2 savo iniciatyva;
- **Šiaulių RAT** (pirmininke išrinkta G. Mendoza-Herrera; sekretorė D. Šidlauskienė). Iki kovo 1 d. sprendimų nepriimta;
- **Panevėžio RAT** (pirmininku išrinktas A. Narkevičius; sekretorė L. M. Venskienė). Iki kovo 1 d. sprendimų nepriimta.

Iš Rūmų ekspertų sąrašo ekspertų posėdžiuose aktyviausiai dalyvavo A. Karalius (3), G. Zykuvienė (3), G. Čičiurka (3), R. Staševičiūtė (3), P. Džervus (3), M. Ramauskienė (3), R. Gailius (3), A. Mureika (3).

Regioninių architektūros tarybų sudėtyje, be Rūmų ekspertų, taip pat dirba Aplinkos ministerijos, Kultūros ministerijos, architektus rengiančių aukštųjų mokyklų – VGTU, VDA, KTU, Lietuvos architektų sąjungos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai. Regioninių architektūros tarybų veiklos pradžia bus pristatyta Rūmų narių susirinkime vyksiančioje diskusijoje.

Ekspertų komisijų ir regioninių ekspertų tarybų sprendimai skelbiami Rūmų internetiniame puslapyje, taip pat viešinami žiniasklaidos priemonėmis.

Apklausoje metu Rūmų narių pateikti Atestavimo komisijos veiklos vertinimai:

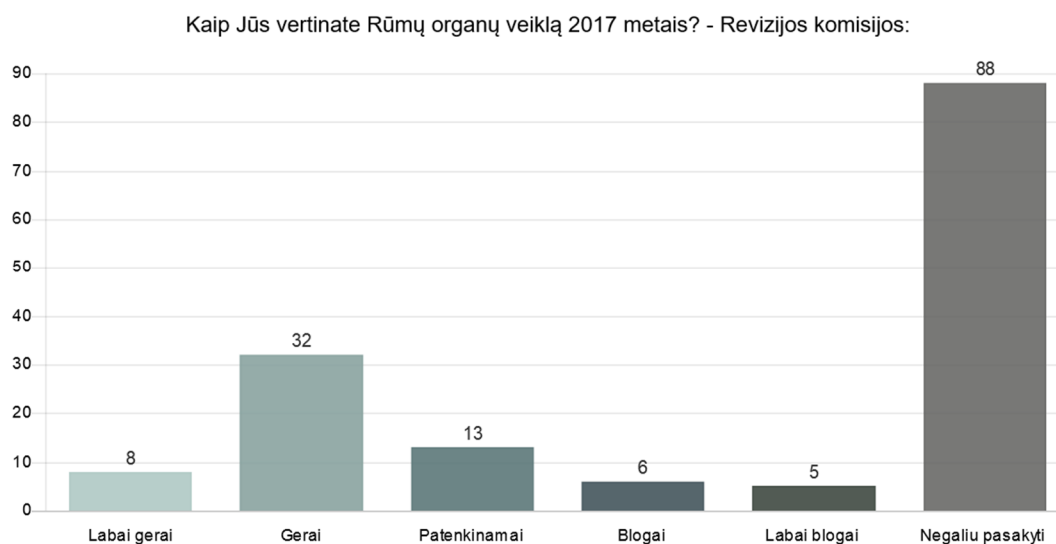
1.5. Revizijos komisija

Rūmų revizijos komisija (toliau – Revizijos komisija) yra Rūmų kontrolės organas. Revizijos komisiją sudaro 3 nariai, kuriuos iš Rūmų narių 3 metų kadencijai renka Rūmų narių susirinkimas. Revizijos komisijos nariai negali būti išrinkti į Rūmų valdymo organus.

Visą ataskaitinį laikotarpį Revizijos komisijos pirmininkas G. Ratavičius aktyviai vykdė Rūmų finansinės veiklos stebėseną, dalyvavo Tarybos posėdžiuose, teikė pastabas ir pasiūlymus dėl 2017 m. biudžeto vykdymo ir 2018 m. biudžeto sudarymo.

Revizijos komisijos (metinės finansinės atskaitomybės patikrinimo) ataskaita pateikiama atskirai.

Apklausoje metu Rūmų narių pateikti Revizijos komisijos veiklos vertinimai:

2. Kvalifikacijos tobulinimo kursai

Rūmai per ataskaitinį laikotarpį suorganizavo 39 architektų kvalifikacijos tobulinimo kursus, iš jų: 26 Vilniuje, 8 Kaune, 2 Klaipėdoje ir po kursų Šilutėje, Marijampolėje bei Nidoje. Iš viso buvo surengta 146 valandų kursų, juos išklausė 2032 klausytojų.

Kursai buvo organizuoti laikantis 2017 m. Rūmų patvirtinto Architektų kvalifikacijos tobulinimo organizavimo tvarkos aprašo, kuris skelbiamas Lietuvos Respublikos teisės aktų registre. Vadovaujantis šiuo Tvarkos aprašu, parengta ir patvirtinta Architektų (teritorijų planavimo vadovų) kvalifikacijos tobulinimo mokymo programa su priedu. Pagal ją buvo organizuojami VGTU docentų, dr. E. Neniškio, dr. D. Dijokienės, dr. I. Aistratovaitės-Kurtinaitienės ir kt. vedami kursai.

Rūmai architektų (statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo vadovų) kvalifikacijos tobulinimo kursus organizuoja remiantis 2016 metais atlikta Rūmų narių apklausa, kurioje jie išreiškė pageidavimą tobulinti savo kvalifikaciją tiek teisinių, tiek teorinių-kultūrinių, tiek praktinių žinių srityse. Kokybės reikalaujama ir iš partnerių, su kuriais kartu rengiami praktinės žinias suteikiantys kursai: privaloma jų remiamų kursų dalis – konkrečios praktinės srities teorinio, analitinio pobūdžio temos pristatymas.

Visa informacija apie kursus skelbiama Rūmų internetinėje svetainėje.

3. Rūmų veiklai aktuali teisėkūra, pasiūlymai teisės aktų keitimams

Kaip minėta ataskaitos pradžioje, pristatomu laikotarpiu buvo keliamas tikslas sudėti teisinius pagrindus pilnavertės profesinės savivaldos sistemos veikimui, nes tik esant išankstiniam susitarimui dėl vykdomos veiklos tvarkos, galima tikėtis narių lygiateisiškumo, sprendimų pagrįstumo ir objektyvumo užtikrinimo, taip pat nuoseklaus išsikeltų tikslų įgyvendinimo.

Ataskaitiniu laikotarpiu Rūmų teisininkas N. Kuprijanov parengė, o Taryba patvirtino šiuos naujus Rūmų veiklą reglamentuojančius teisės aktus: Regioninių architektūros tarybų nuostatus, Darbo grupių veiklos reglamentą, Revizijos komisijos nuostatus, Atestavimo komisijos nuostatus. Taip pat Taryboje buvo tvirtinami šių teisės aktų pakeitimai: Nario mokesčio mokėjimo tvarkos aprašo, Profesinės etikos tarybos veiklos nuostatų, Ekspertų komisijų nuostatų, Regioninių architektūros tarybų nuostatų, Architektų atestavimo vidaus tvarkos aprašo.

Rūmų pirmininko įsakymais buvo patvirtinti administracijos veiklai svarbūs dokumentai: Asmens duomenų tvarkymo taisyklės, Darbo tvarkos taisyklės, Darbuotojų pareiginiai nuostatai.

2017 m. priimtas Architektūros įstatymo pagrindu buvo rengiamas ir su nariais derinamas Architektūrinių konkursų organizavimo tvarkos aprašas, kuris ataskaitos teikimo metu yra taisomas pagal gautas pastabas.

2017 m. narių susirinkime kartu su nario mokesčiu tvirtintoje veiklos programoje buvo numatytas ir dalyvavimas (pagal galimybes) kituose teisėkūros procesuose, susijusiuose su architektų praktine veikla. Dėl priimto Architektūros įstatymo pavidimų (kuriems nebuvo skirta papildomų lėšų) ir dėl atstovavimo Rūmų narių iškeltose teismo bylose, Rūmų teisininkų galimybės dalyvauti praktikai svarbioje teisėkūroje buvo stipriai apribotos.

Talkinant Rūmų nariui V. Biekšai, buvo bendradarbiaujama su Viešųjų pirkimų tarnyba rengiant Projektavimo paslaugų pirkimo rekomendacijas. Aktyviai pasiūlymus teikė Tarybos narys V. Kuliešius. Dalyvaujant pristatomame laikotarpyje sukurtoms darbo grupėms, buvo teikiamos pastabos Aplinkos ministerijos rengiamoms teritorijų planavimo ir statinių projektavimo kainų rekomendacijoms, statybos techniniams reglamentams, kitiems teisės aktams. Pasiūlymai buvo teikti ir kitoms įgaliotoms institucijoms. Viso per ataskaitinį laikotarpį atsakingoms institucijoms pateikta 17 pasiūlymų.

Visi patvirtinti teisės aktai ir pateikti pasiūlymai skelbiami Rūmų internetinėje svetainėje.

4. Dalyvavimas Europos architektų tarybos (ACE) veikloje

2016 m. Rūmai tapo visos Europos Sąjungos šalių architektų asociacijos vienijančios Europos architektų tarybos (ACE) nariu. 2017 m. biudžete buvo numatytas minimalus būtinas dalyvavimas šioje organizacijoje.

Rūmai savo veikloje vadovaujasi ir į Lietuvos praktiką diegia ACE narių sutarimu priimtus sprendimus, tame tarpe, taiko Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodeksą, remiasi priimtomis rekomendacijomis, atliktomis analizėmis, kitais ACE dokumentais bei informacija.

Ataskaitiniu laikotarpiu Rūmų atstovai dalyvavo 2 ACE Generalinėse asamblėjose: 2017 m. gegužės mėn. Romoje ir 2017 m. gruodžio mėnesį Briuselyje. ACE narių atstovų susitikimuose buvo nagrinėjami architektūrinių konkursų, viešųjų pirkimų, BIM taikymo architektūriniame projektavime galimybių, architekto profesinės kvalifikacijos reguliavimo, laisvo paslaugų judėjimo ir kiti Europos architektams aktualūs klausimai.

Rūmų pirmininkė taip pat buvo pakviesta dalyvauti ACE inicijuotame Europos kompetentingų institucijų tinklo (ENACA), skirto architekto profesinės kvalifikacijos pripažinimo klausimams, veikloje. Ateityje Rūmai ketina siekti kompetentingos institucijos, kurios pareigas šiuo metu vykdo Aplinkos ministerija, statuso.

ACE veikloje aktyviai dalyvavo Tarybos narys – pirmininko pavaduotojas L. Tuleikis. Į ACE darbo grupių veiklą buvo deleguota Rūmų darbo grupės pirmininkė G. Ratkutė-Skačkauskienė. Nuo 2017 m. lapkričio mėn. į šią veiklą įsijungė ir Rūmų komunikacijos vadovė m. Angelou.

Galima pasidžiaugti, kad į 2018 m. narių susirinkimą sutiko atvykti ir pranešimą skaityti naujasis ACE prezidentas G. Pendl.

5. Žodinis narių konsultavimas

2017 m. narių susirinkime, kartu su nario mokesčiu tvirtintoje Rūmų veiklos programoje, buvo numatytas ir narių žodinis konsultavimas teisiniais klausimais (pagal galimybes).

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje konsultacijos buvo teikiamos (viso suteikta virš 40 konsultacijų). Tačiau nuo gruodžio mėnesio, dėl priimto Architektūros įstatymo pavidimų ir dėl atstovavimo Rūmų narių iškeltose teismo bylose, nesant realių administracijos galimybių, žodinės teisinės konsultacijos buvo sustabdytos (atsisakyta suteikti konsultacijas beveik 20 narių).

Šiam Rūmų narių susirinkimui teikiamas siūlymas skirti papildomų lėšų specialiam teisininko etatui, skirtam pasiūlymų dėl teisės aktų rengimui ir narių konsultavimui teisiniais klausimais.

6. Juridinio asmens valdymas, narių informavimas

6.1. Administracijos formavimas

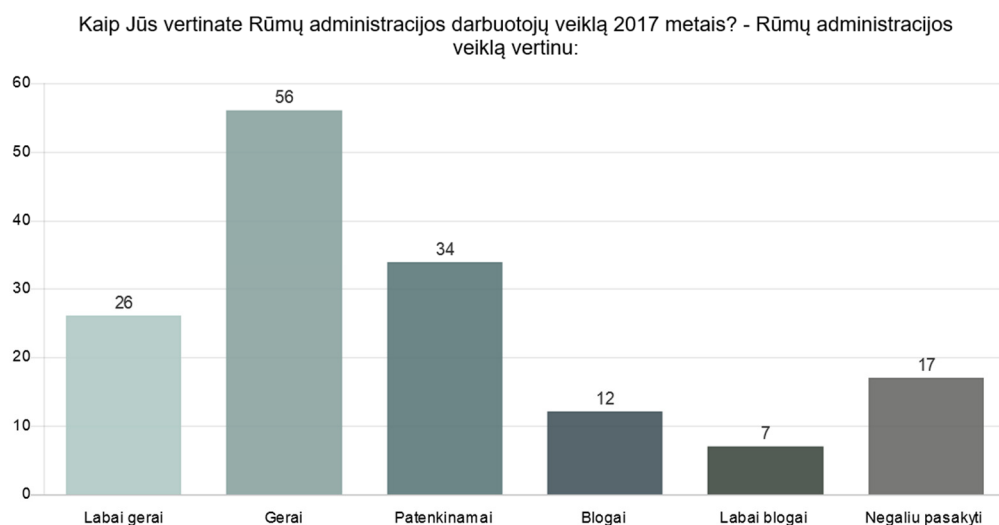
Pagal Architektų rūmų įstatymą ir Statutą, Rūmų veikla apima daugiau nei 20 skirtingų, architekto profesijai ir bendriems visuomenės interesams svarbių funkcijų. Akivaizdu, kad šios funkcijos gali būti efektyviai įgyvendinamos tik nuolat dirbančių kvalifikuotų asmenų pagalba, organizuojančių ir administruojančių išrinktų Rūmų organų veiklą, kuruojančių Rūmų santykius su valstybės ir savivaldybių institucijomis bei kitomis organizacijomis, tvarkančių Rūmų duomenis, priimančių prašymus, paklausimus ir į juos atsakančių, rengiančių kitus dokumentus, organizuojančių kvalifikacijos tobulinimo kursus, susitikimus ir kitus renginius, atstovaujančių Rūmus teisiniuose ginčiuose, renkančių ir skleidžiančių aktualią informaciją ir t.t.

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje Rūmų administraciją sudarė 5 darbuotojai, įskaitant pirmininkę. Atskira sutartimi taip pat buvo samdoma buhalterė. Per ataskaitinį laikotarpį, įvertinus narių patvirtintą biudžetą bei gautą papildomą finansavimą, esminiams poreikiams užtikrinti buvo įsteigti dar 3 etatai: projekto vadovo, teisininko ir komunikacijos vadovo. Darbas su nario mokesčių skolingais nariais lėmė poreikį pasitelkti ir papildomą buhalterę. Viso Rūmų administracijos uždavinius šiuo metu vykdo 7 darbuotojai ir 2 papildoma sutartimi samdomos buhalterės. Visi darbuotojai yra aukštos kvalifikacijos, pagalbinių darbuotojų Rūmai neturi.

Administracinius klausimus nuo 2018 m. Rūmuose tvarko administratorė E. Raudytė (iki 2018 m. – A. Stepanenko, išėjusi motinystės atostogų). Per ataskaitinį laikotarpį Rūmai gavo, įvertino ir atsakė į 607 prašymus bei paklausimus, neskaitant jau minėtų 372 prašymų atestavimo srityje, taip pat neskaiciuojant išrinktų Rūmų organų narių vidinių prašymų bei paklausimų.

Pagal galimybes, buvo stengiamasi atsakyti per galimai trumpesnį laikotarpį, tačiau visais atvejais neviršijant Viešojo administravimo įstatyme nustatytų terminų. Į keletą paklausimų, dėl techninių priežasčių bei darbuotojų pasikeitimo, buvo atsakyta vėliau, dėl ko paklausimus pateikusių asmenų nuoširdžiai atsiprašyta.

Apklausoje metu Rūmų narių pateikti Rūmų administracijos veiklos vertinimai:

6.2. Komunikacijos strategijos patvirtinimas ir įgyvendinimas

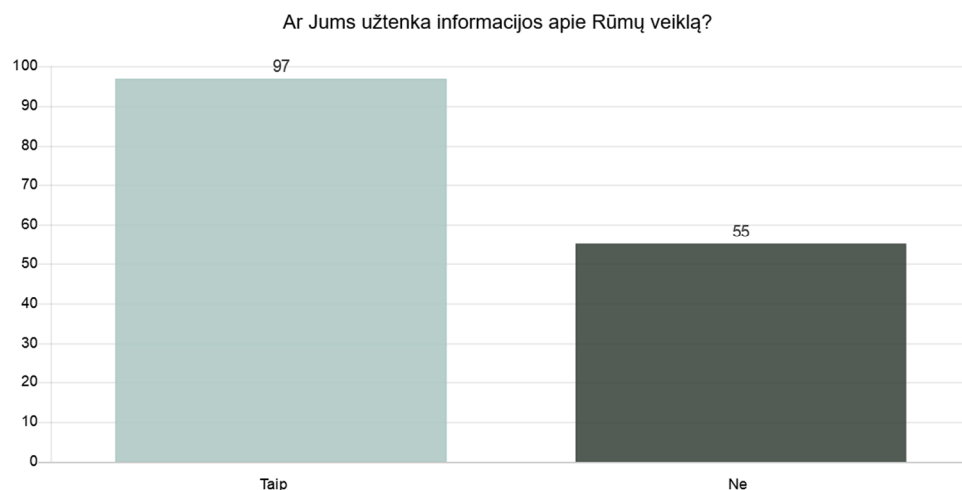
Ataskaitiniu laikotarpiu Rūmuose buvo sukurtas komunikacijos vadovo etatas. Šias pareigas nuo 2017 m. lapkričio mėnesio eina M. Angelou, kurios parengta Rūmų komunikacijos strategija buvo patvirtinta Taryboje.

Įgyvendinant patvirtintą strategiją buvo suaktyvinta Rūmų veiklos ir priimtų sprendimų sklaida tiek Rūmų komunikacijos priemonėmis, tiek šalies žiniasklaidoje. Su žiniasklaidos atstovais buvo rengiami susitikimai, Rūmų veiklos pristatymai, Rūmų informacinių pranešimų aptarimai.

Nariams pradėtas leisti ir elektroniniais pašto adresais siųsti interaktyvus mėnesinis naujienlaiškis, tobulinama ir nuolat atnaujinama Rūmų interneto svetainė, pildomas joje esantis interaktyvus renginių kalendorius, informacija skelbiama socialinių tinklų *Facebook* ir *LinkedIn* paskyroje. Apie aktualius įvykius nariai taip pat buvo informuojami elektroniniu paštu.

Siekiant atnaujinti ir aktualizuoti Rūmų, kaip pilnavertės profesinės savivaldos organizacijos, įvaizdį, Tarybos sprendimu buvo paskelbtas Rūmų logotipo konkursas, kurio darbai susirinkimo metu pristatomi Rūmų nariams.

Didesnė apklaustų narių dalis teigė, kad informacijos apie Rūmų veiklą užtenka:

6.3. Asmens duomenų apsaugos reikalavimų įgyvendinimas

Atestuojuant architektus ir tvarkant Rūmų narių sąrašą, Rūmuose yra renkami ir saugomi asmens duomenys. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo kuriama ir tikslinama Rūmų narių – atestuojamų architektų duomenų bazė, tvirtinami įstatymų reikalaujami asmens duomenų tvarkymą reglamentuojantys dokumentai, atsakingu už asmens duomenų tvarkymą paskirtas Rūmų teisininkas N. Kuprijanov. Atsakingo asmens pastangomis Rūmai buvo įregistruoti Asmens duomenų valdytojų registre.

6.4. Rūmų renginiai, leidiniai ir kiti projektai

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo tęsiamos Rūmų tradicijos kasmet surengti mažiausiai dvi konferencijas, išleisti konferencinius leidinius, rengti kitus architekto profesiją ir architektūros kokybę propaguojančius renginius.

Projektų vadovės A. Štelbienės rūpesčiu, remiant Lietuvos kultūros tarybai ir Kultūros ministerijai, kartu su partnere Aplinkos ministerija, 2017 m. gegužės mėn. Šilutėje buvo surengta Savivaldybių vyriausiųjų architektų konferencija. 2018 m. spalio 6 d., minint Pasaulinę architektūros dieną, kartu VGTU Architektūros fakultetu ir kitais partneriais, buvo suorganizuota mokslinė-praktinė konferencija „Architektas – vykdytojas ar atsakingas kūrėjas?“. Taip pat išleistas jos tezių rinkinys bei mokslinių straipsnių rinkinys „Architektūros kokybės užtikrinimo priemonės“.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo surengtos dvi apvaliojo stalo diskusijos: autorių teisių įgyvendinimo klausimais buvo tariamasi su Aplinkos ministerijos ir Kultūros ministerijos atstovais. Taip pat surengtas susitikimas su Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos (LNTPA) atstovais Architektūros įstatymo įgyvendinimo ir kitais aktualiais klausimais. Atskiru susitikimu įvyko Rūmų ir Aplinkos ministerijos atstovų susitikimas, skirtas numatomiems ir būtiniems teisės aktų pakeitimams.

Galima pasidžiaugti ataskaitiniu laikotarpiu parengtais ir finansavimą 2018 metams gavusiais projektais: Kultūros ministerijos paskirtu finansavimu duomenų bazei „Architektūros kūriniai“, Lietuvos kultūros tarybos paskirtu finansavimu Rūmų strateginės veiklos programai, apimančiai Architektūros įstatymo pavedimų įgyvendinimą, pristatomą ataskaitos IV skyriuje, taip pat patvirtinta partneryste Finansų ministerijos remiamuose projektuose, skirtuose IS „Infostatyba“ ir TPDRIS plėtrai, kartu įtraukiant šių sistemų sąsajas su Rūmų duomenų baze.

Gautas fondinis finansavimas 2018 m. sudarys apie 30 proc. Rūmų biudžeto, kuris bus pristatytas ir tvirtinamas Rūmų narių susirinkime.

III. Darbo grupių įkūrimas

2017 m. patvirtintoje Rūmų statuto redakcijoje buvo numatyti nauji Rūmų veiklos dariniai – darbo grupės. Nepaisant to, kad į kartu su nario mokesčiu patvirtintą veiklos programą darbo grupių veiklos organizavimas nebuvo įtrauktas, Taryba priėmė sprendimą suformuoti savanoriškais pagrindais veikiančias darbo grupes architektų praktinės veiklos klausimams analizuoti ir spręsti.

Atsižvelgiant į narių apklausos rezultatus, buvo sudarytos 6 darbo grupės pagrindinėse probleminėse srityse:

- **Architektūros paslaugų:** rekomendacinės kainos, rekomendacinės sutartys, projektų valdymas, draudimas, kiti paslaugų teikimo klausimai;

- **Komunikacijos ir edukacijos:** informacijos sklaidos strategija, bendradarbiavimas su Lietuvos ir užsienio organizacijomis, architektų kvalifikacijos tobulinimo kursai, visuomenės švietimas, dalyvavimas sprendžiant aplinkos formavimo klausimus, vaikų edukacija, studijų kokybė;
- **Konkursų:** architektūriniai konkursai, viešųjų pirkimų konkursai;
- **Profesijos reguliavimo:** architekto kvalifikacija, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, profesinė etika, autorių teisės, atsakomybė, veiklos monitoringas;
- **Statybos techninio normavimo:** statybos techniniai reglamentai, kiti projektinių sprendinių normavimo dokumentai;
- **Urbanistinės plėtros:** teritorijų planavimo, projektavimo, paveldosaugos, statybų saugomose teritorijose ir kiti plėtros procesų klausimai.

Narių pateikimas į darbo grupes buvo (ir yra) atviras. Be Rūmų narių, į atskirų klausimų sprendimą, darbo grupės nutarimu, gali būti įtraukiami ir kitų sričių ekspertai. Darbo grupių veiklai vadovauja jų narių pasiūlyti ir Tarybos patvirtinti darbo grupių pirmininkai: Rita Mažeikaitė-Petraitiene (Architektūros paslaugų), Laura Kairienė (Komunikacijos ir edukacijos), Antanas Dagelis (Konkursų), Kazys Tamošėtis (Profesijos reguliavimo), Arūnas Andrašiūnas (Statybos techninio normavimo), Giedrė Ratkutė-Skačkauskienė (Urbanistinės plėtros).

Pirmuosiuose darbo grupių narių susitikimuose visos darbo grupės apibrėžė svarbiausius uždavinius, galinčius prisidėti prie architektų praktinės veiklos sąlygų gerinimo ir kitų Rūmų tikslų įgyvendinimo. Pristatomu laikotarpiu vyko diskusijos elektroninėje erdvėje, taip pat buvo rengiami susitikimai, teikiamos pastabos šios ataskaitos I skyriaus 3 punkte minėtiems dokumentams (kainų rekomendacijoms, architektūrinių konkursų nuostatams, kt.).

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje darbo grupių sudėtyse buvo šie Rūmų nariai:

- **Architektūros paslaugų:** R. Mažeikaitė-Petraitiene (pirmininkė), A. Asauskas, E. Butkė, A. Dagelis, E. Klimavičienė, S. Kuncevičius, J. Lipskytė (pirm. pav.), A. Liubinas, M. Matažinskas, R. Mazuronis, E. Pavalkienė, A. Stancikienė, V. Šalomskas, K. Tamošėtis, J. Valančiūtė, J. Vaškevičius;
- **Komunikacijos ir edukacijos:** L. Kairienė (pirmininkė), A. Ambrasas, A. Baldišiūtė, E. Benetis, E. Butkė, M. Butvila, A. Černiauskas, A. Dagelis, V. Gričius, T. Grunskis (ne Rūmų narys), J. Jakaitis, L. Jankauskaitė-Jurevičienė, A. Karalius, P. Kisielis, S. Kundrotaitė-Savickė, L. Lapinskas, D. Lipinskė, J. Lipskytė, R. Mazuronis, V. Misius, R. Palekas, L. Pikšrys, R. Razulevičienė, A. Ropolas (ne Rūmų narys), I. Slavinskaitė, A. Stancikienė, R. Staševičiūtė, V. Šimoliūnaitė (pirm. pav.), G. Šukaitytė, L. Tuleikis, J. Valančiūtė, A. Valkūnaitė-Čėplienė;
- **Konkursų:** A. Dagelis (pirmininkas), A. Ambrasas, A. Bakšys, L. Bogušas, V. Dapkevičius, A. Karalius, J. Kitra, V. Kuliešius, S. Kuncevičius, D. Malinauskas, A. Stancikienė, L. Tuleikis, J. Valančiūtė;
- **Profesijos reguliavimo:** K. Tamošėtis (pirmininkas), S. Balčiūtė (ne Rūmų narė), E. Benetis, A. Černiauskas, V. Dapkevičius, J. Juozaitienė, V. Kuliešius, A. Mureika, T. Paulauskas, T. Savukynas, R. Vyšniauskas;
- **Statybos techninio normavimo:** A. Andrašiūnas (pirmininkas), A. Bakšys, E. Benetis, V. Gričius, M. Jamantas, M. Kemzūra, G. Kličienė, I. Kliobavičiūtė, D. Kriauciūnienė, V. Kuliešius, O. Lakickienė, I. Leinartaitė-Gerliakienė, A. Liubinas, M. Matažinskas, V. Navasaitienė, T. Paulauskas, M. Petraitis, D. G. Petruškevičienė, G. Ratavičius (pirm. pavaduotojas), T. Savukynas, J. Valančiūtė, J. Vaškevičius;
- **Urbanistinės plėtros:** G. Ratkutė Skačkauskienė (pirmininkė), A. Asauskas, E. Benetis, S. Bradūnas, A. Černiauskas, D. Dijokienė (pirm. pav.), G. Gylytė, P. Grecevičius, A. Gučas, J. Jakaitis, M. Jamantas, J. Juozaitienė, A. Kazlaitė, I. Kliobavičiūtė, D. Kriauciūnienė, V. Kuliešius, G. Miknevičienė, A. Mureika, T. Paulauskas, L. Pikšrys, E. Ramanauskas, A. Stalgys, A. Stancikienė, R. Staševičiūtė, D. Svetikas, G. Šinkūnas, R. Tumpienė, A. Ubarevičius, J. Vaškevičius, R. Vyšniauskas.

Patirtis parodė, kad efektyviam darbo grupių veikimui ir Rūmų dalyvavimui teisėkūros procesuose vien savanoriškos veiklos neužtenka, reikalingi nuolat administracijoje dirbantys specialistai, galintys apibendrinti ir susisteminti darbo grupių narių siūlymus, perduoti darbo grupėms Rūmų turimą informaciją ir jau sukauptą patirtį, atstovauti darbo grupių suformuluotus siūlymus atsakingose institucijose ir kt.

Išsamiau darbo grupių veikla ir jos problematika bus pristatyta Rūmų narių susirinkime.

IV. Architektūros įstatymo priėmimas ir įgyvendinimas

2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojęs Architektūros įstatymas įtvirtino architekto profesijos reikšmę visuomenei, apibrėžė architektūros kokybės kriterijus ir viešojo intereso turinį architektūros srityje, numatė architektūros plėtros kryptis ir kai kurias architektūros kokybės užtikrinimo priemones.

Dalis įstatyme numatytų priemonių įgyvendinimo buvo pavesta Rūmams, kam nebuvo numatyta lėšų nei Rūmų narių patvirtintame biudžete, nei iš asignavimų iš valstybės biudžeto. Dėl šios priežasties Rūmai kreipėsi į eilę atsakingų institucijų (Seimą, Aplinkos ministeriją, Kultūros ministeriją, Lietuvos kultūros tarybą prie Kultūros ministerijos), kad būtų skirtas finansavimas Architektūros įstatymo priemonių įgyvendinimui. Galima pasidžiaugti, kad Lietuvos kultūros taryba prie Kultūros ministerijos skyrė finansavimą 2018 m. Rūmų strateginės veiklos programai.

Kitos institucijos finansavimą projektinei veiklai skirti atsisakė, o esant nepakankamam finansavimui, Rūmai yra priversti apmokestinti savo paslaugas sąnaudų dydžiu, kas, deja, mažina visuomenei svarbių ekspertinių ir kitų paslaugų prieinamumą.

Į Lietuvos kultūros tarybos finansuojamą programą buvo įtrauktos šios Lietuvos kultūrai svarbios Rūmų veiklos, skirtos Architektūros įstatymo įgyvendinimui:

- **Regioninių architektūros tarybų veikla** – ekspertų kvalifikacijos kėlimas, ekspertinės veiklos organizavimas, administravimas, informacijos sklaida;
- **Architektūriniai konkursai** – stebėseną, sąlygų derinimas, informacijos sklaida;
- **Autorių teisių įgyvendinimas** – tarptautinė diskusija, narių konsultavimas, stebėseną, pažeistų autorių teisių gynimas, informacijos sklaida;
- **Viešojo intereso gynimas** – stebėseną, pažeisto viešojo intereso gynimas, informacijos sklaida.

Viešojo intereso gynimo srityje Rūmuose jau buvo padaryti pirmieji žingsniai – vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymo suteikta kompetencija, administraciniam teismui buvo pateiktas prašymas iširti Vilniaus miesto bendrojo plano Pagrindinio brėžinio 5 punkto nuostatos teisėtumą (ši savivaldybės tarybos patvirtinta nuostata suteikia savivaldybės tarybai teisę leisti nesilaikyti Bendrajame plane nustatytų užstatymo reglamentų). Vilniaus apygardos administracinis teismas, siaurai traktuodamas architektūros sąvoką, Rūmų pareiškimą atmetė ir bylą nutraukė. Šis sprendimas yra apskūstas apeliacine tvarka. Plačiau apie tai žr. <http://www.architekturumai.lt/viesojo-intereso-gynimas-pavirto-gincu-del-architekturos-savokos/>.

Daiva Bakšienė
Rūmų pirmininkė ir Rūmų tarybos pirmininkė